

/ Társadalmi bázisépítés esettanulmányok

Hogyan indíts sikeres médiaegyüttműködést

Autonómia Alapítvány

Az Autonómia Alapítvány 1990 óta egy olyan igazságos társadalom létrejöttét támogatja, amelynek tagjai szabadok, aktívan és felelősen alakítják saját, valamint közösségük sorsát. Az alapítvány a roma integráció területén folyó módszertani újítások kidolgozása mellett érdekérvényesítő, civil fejlesztő, szakpolitikai területen működik, jelen van települési szinten helyi közösségi fejlesztésekkel és megvalósít országosan és nemzetközi szinten is jelentőséggel bíró programokat is.

Ebben az esettanulmányban az Autonómia és a Telex, az egyik magyarországi vezető internetes hírportál együttműködését mutatjuk be, melynek eredményeképpen az Autonómia Alapítványról egy friss és régebbi videókat, fotókat, dokumentumokat is magában foglaló átfogó, hosszú cikk, egy úgynevezett „komplex” jelent meg 2021 nyarán. A cikk több tízezer embert ért el, a kapcsolódó Telex videót pedig 2021 novemberéig több mint 325 ezren látták. Az alábbiakban Nun András, a szervezet igazgatója osztja meg tapasztalatait.

Az Autonómia Alapítvány társadalmi bázisépítés projektje részben a Nyílt Társadalom Alapítványok, Nyílt Társadalom Kezdeményezés Európáért (OSIFE) támogatásában valósult meg. A NIOK Alapítvány az OSIFE partnereként 2017 óta nyújt komplex támogatást (mentorálás, tanácsadás, tapasztalatcsere, képzések) a Társadalmi Bázisépítés programban támogatott szervezeteknek. Ez az esettanulmány a NIOK és az OSIFE partnerségének keretében jött létre.

A szervezet 30 évének narratívája

Az Autonómia 2020-ban 30 éves lett, ám a járvány következtében ezt nem tudtuk kellőképpen megünnepelni. Egy ilyen évforduló kapcsán az önreflexivitás talán még az ünneplésnél is fontosabb, hiszen felelős szervezetként azt gondoljuk, egyenleget kell húznunk magunk, közösségünk és egy szélesebb közönség számára, be kell számolnunk arról, mit értünk el, és mit nem. **Abban biztosak voltunk, hogy mivel mi ismerjük legjobban saját programjainkat, mi tudnánk ezt leginkább megtenni, de abban is, hogy valószínűleg elvesznénk a részletekben, és így gyorsan elveszítenénk az olvasót vagy nézőt.**

Fontos volt az is, hogy sem termelési riportot, sem imázs anyagot nem szerettünk volna, hanem egy ellentmondásokat, mára világossá vált kudarcokat, zsákutcákat is bemutató, komplex, őszinte történetet, amelyben az is helyet kap, ami problematikus a működésünkkel kapcsolatban. Szemben a mítoszépítéssel és a médiában rendre megjelenő reflektálatlan „sikertörténetekkel”, mi azt szerettük volna, hogy legyen tanulsága a történetünknek, és ne legyen elhallgatva, ami nem sikerült, vagy ami vitatott, vitatható, hiszen semmi sem fehér vagy fekete.

Sajtós tallér manufaktúra Szúcson. Helyi munkanélküli nők által létrehozott vállalkozása, melyet az Autonómia segített életre.

Együttműködés - de kivel?

Hamar felismertük, hogy olyan újságírókkal kell dolgoznunk, akiknek saját brandje, csatornája és jelentős közönségelérése van. E nélkül ugyan elkészülhet egy jó anyag, de azt nehezen tudtuk volna eljuttatni az olvasókhoz, és elérni egy jóval szélesebb réteget, mint a szervezet meglévő közössége. Világossá vált az is, hogy egy független, társadalmi és közügyekkel etikusan és felelősséggel foglalkozó szerkesztőséget kell találnunk, amely a szövegen dolgozó újságíró mellé fotós és videós munkatársat is biztosít a projekthez. **Olyan együttműködő partnerre volt szükségünk, akik közérthető és izgalmas formába tudják önteni a történetet.**

Több kört futottunk, kerestük a kapcsolatot szóba jöhető médiaműhelyekkel, melyek hajlandóak lennének hosszú hónapokat foglalkozni az alapítvány történetével, hogy segítsenek felrajzolni egy történetet rólunk.

A történet egyedisége, értéke

A civil szervezetek és a roma integráció témái időről időre megjelennek a felelős szerkesztőségek kínálatában. Együttműködési ajánlatunk egyedisége abban állt, hogy egy harmincéves, a rendszerváltással egy időben született civil szervezet története talán túlmutat önmagán. Az Autonómia eddigi sztoriján keresztül nem csupán a roma integráció és esélyteremtést területének főbb tendenciáit, eredményeit, elszalasztott lehetőségeit lehet megmutatni, hanem a ma jelenlévő általánosabb problémák is jobban értelmezhetőek lesznek. Emellett azt is be lehet mutatni, milyen pályát tud befutni, milyen eredményeket tud felmutatni három évtized alatt egy civil szervezet. **Az gondoltuk, az Autonómia példája segíthet egy szélesebb közönség számára megérteni, milyen szerepet tölthetnek be a civil szervezetek egy társadalom életében,** és a példánkon keresztül talán más civil szervezetek is kedvet kapnak egyenleget húzni, leszűrni működésük tanulságait. Azt gondoltuk, hogy mindezek a célok pedig fontosak kell, hogy legyenek egy széles spektrumon hiteles tájékoztatást végző szerkesztőség számára.

Az alapítvány története könnyen megszemélyesíthető is volt, hiszen első igazgatónk, Bíró András közismert szereplő, aki kilencven fölött is aktív, és izgalmas élettörténete látványosan kapcsolódik az alapítvány történetéhez.

Fontos volt az is, hogy a Telex számára elfogadható volt az Autonómia 1 millió forintos hozzájárulása, amely messze nem fedezi egy ilyen komplex anyag elkészítésével járó kiadásokat. Ebben szerepe lehetett annak is, hogy a Telex épp 2020 nyarán jött létre, az Index kormányzati elfoglalása után, és mi 2020 októberében kerestünk meg őket, amikor minden bevétel nagyon számított.

A folyamat során az is világossá vált, hogy a Telex számára jó lehetőséget jelentett, hogy ezzel az anyaggal tesztelheték, hogy a pár hónappal korábban felállt szerkesztőség képes-e megfelelő keretet biztosítani egy ilyen komplex anyag számára.

Időkeret és kapacitás

A 2020. októberi megkeresést követően 2021 januárjában tudtuk megejteni az első személyes találkozót, és márciusban született meg a megállapodás. Ekkor indult el a valódi munka, melynek keretében hozzáférést adtunk projektdokumentációkhoz, belső anyagokhoz, archív fotókhoz és videókhoz. A Telex egy újságíróat delegált a feladatra, aki összefogta a többi szerkesztőségi munkatársat, az Autonómia részéről pedig az alapítvány igazgatója egyeztetett a Telex csapatával. Összekötöttük őket hozzánk kötődő vagy a munkánkat kritikával követő szakemberekkel, akikkel interjúkat vettek fel. Májusban állt össze a szöveg első változata, amit több körben megvitattunk. Ezzel párhuzamosan zajlott a videóforgatás, így a tervezett június eleji megjelenés végül július végére tolódott.

Eredmények

Az alapítvány első 30 évéről született egy lehetséges narratíva, mely több tízezer olvasóhoz eljutott, a videót pedig még ennél is többen, több mint 325 ezren látták – köztük feltételezhetően olyanok, akik korábban soha nem hallottak rólunk.

A videó felkerült a legnézettebb Telex-videók listájára, sőt a YouTube-on önálló életre kelt, közel ezer – többnyire pozitív – hozzászólást katalizált. Ezt saját csatornáinkon keresztül egy évtized alatt sem tudtuk volna elérni. Kaptunk egy olyan promóciós anyagot, amelynek segítségével viszonylag gyorsan be tudjuk mutatni a szervezet első három évtizedét. Erősíteni tudtunk néhány olyan szakmai alapvetést, amelyekben nem volt közmegegyezés.

Amire pedig mi sem számítottunk, hogy kampányolás vagy más kérés nélkül is közel fél millió forint támogatást kaptunk az anyag publikálását követően, és így új támogatókat értünk el. Most már úgy gondoljuk, hogy mindenképpen érdemes lett volna feltüntetni a támogatási lehetőségeinket, hogy proaktívan is ösztökéljük az adományozást.

Tanulságok

- / Számunkra az első fontos felismerés az volt, hogy születethet bármilyen jó anyag, ha az nem jut el az olvasókhoz, nézőkhöz, akkor nem érjük el a célunkat.
Ezért kulcsfontosságú olyan partnert találni, akik nem csak profi, a nagyközönség számára szóló anyagot tudnak készíteni, de azt saját csatornáikon keresztül el is juttatják egy jóval szélesebb közönséghez, mint a szervezet sajátja.
- / Az anyag első verziójában a hangsúly áttolódott a roma integráció átfogóbb kérdésére, elsikkadt az alapítvány története, és a szervezet sokszínűsége sem jelent meg. Habár ez talán fordulatosabb, izgalmasabb, több súlyos témát magában foglaló anyagot eredményezett, a mi fókuszaink és céljaink ezen a ponton nem érvényesültek. **Fontos ezért egy ilyen együttműködésben a folyamatos egyeztetés és egyezkedés.** Ezt biztosítandó legyen a szervezetnek véleményezési joga, és ez terjedjen ki a címadásra is.
- / Nem volt könnyű feladat elfogadni, hogy a szervezet három évtizedes tapasztalatát, szakmai tudását nem fogjuk tudni teljes egészében bemutatni. **A szélesebb elérés és megértés érdekében szükség van a kompromisszumra, és meg kell találni a kommunikációs és szakmai szempontok számunkra elfogadható, finom egyensúlyát.** Így egy lehetséges narratíva születik meg.
- / **A megjelenő anyagokban jelenjen meg a szervezet kontaktja és a támogatási lehetőségek,** hogy az érdeklődőket könnyen még közelebb hozhassuk a szervezethez.
- / **Mindenképpen legyen önmagában is megálló videó az anyag része.** Egy ilyen anyag létrejötte nagy befektetést igényel, ezért fontos, hogy mászol, máskor is használható legyen. Arra is érdemes figyelni, hogy ne legyen benne sok olyan specifikus információ, tartalom, amely rövid időn belül elévül, és a későbbiekben már nem aktuális.

